

Eerste bestuursrapportage 2016

INHOUDSOPGAVE

Aanbieding en samenvatting	3
Financieel kader 2016	5
Programma's	6
Bereikbaarheid en openbare ruimte.....	6
Bestuur en dienstverlening.....	6
Cultuur en ontspanning	7
Economische ontwikkeling.....	7
Integrale veiligheid	8
Onderwijs	9
Sociaal domein	9
Ruimtelijke ontwikkeling en wonen.....	12
Algemene dekkingsmiddelen	13
Vernieuwing BBV.....	16
Restant kredietenlijst.....	16

Aanbieding en samenvatting

Inleiding

Met deze eerste bestuursrapportage 2016 informeren we u over de beleidsinhoudelijke en financiële prognose voor het jaar 2016. We gaan hierbij uit van de kaders zoals we die hebben geschetst in de begroting 2016. Deze rapportage is gebaseerd op de financiële gegevens t/m april 2016. Vanuit deze gegevens kijken we naar de verwachte baten en lasten per eind 2016.

In de bestuursrapportages licht het college afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de baten en de lasten van programma's en investeringskredieten in de begroting groter dan € 15.000 toe. Dit is overeenkomstig de financiële verordening.

Bestuursmonitor

Het onderzoek werd uitgevoerd door onderzoeksbureau Necker van Naem, in opdracht van de gemeente Haaksbergen en de provincie Overijssel. De Bestuursmonitor geeft de gemeente inzicht in de uitvoerbaarheid van de (herstel)plannen en in hun verwachte bijdrage aan de gewenste toekomstbestendigheid van de gemeente. De Bestuursmonitor is op 21 april 2016 gepresenteerd aan de raad en college. De opvolging ervan ligt momenteel bij de gemeenteraad.

Provinciaal toezicht

Vanuit het door de provincie opgelegde toezicht kunnen we de volgende voorwaarden noemen:

- de gemeente geeft concreet invulling aan de algemene taakstelling van € 200.000 in 2016, oplopend naar structureel € 400.000 vanaf 2018;
- er mag geen sprake zijn van een opschuivend meerjarenperspectief, met andere woorden het structurele saldo van de begroting moet uiterlijk in 2018 positief zijn;
- uiterlijk aan het eind van 2018 moet de algemene reserve een positief saldo hebben.

In deze bestuursrapportage hebben we aan alle drie vereisten invulling gegeven.

Financieel beeld

In deze bestuursrapportage zetten we de lijn uit het Financieel Herstelplan door. Door gericht verder te werken aan de invulling van de bezuinigingsopdrachten op personeel en organisatie en subsidies creëren we de noodzakelijke structurele ruimte. Aandachtspunten in het verbeteringsproces zijn en blijven de ontwikkeling van de algemene reserve en de organisatieontwikkeling. We voldoen wel aan de voorwaarde dat de algemene reserve eind 2018 positief moet zijn. Door al ingezette acties zoals de verkoop van vastgoed en aandelen Enexis hebben we de nodige extra opbrengsten gerealiseerd. Daar staan echter ook incidentele tegenvallers tegenover, zoals de uitvoering van de participatiewet, waardoor het ons op dit moment onvoldoende lukt om in 2016 de algemene reserve te versterken. Daarom is er ook geen ruimte voor nieuw beleid, beleids- en financiële mutaties zijn vooral ingegeven door autonome ontwikkelingen en het doortrekken van de ontwikkelingen en analyses uit de jaarrekening 2015.

Kadernota 2017

Een meerjarige doorkijk op de beleids- en financiële kaders voor de jaren 2017-2020 hebben wij verwerkt in de Kadernota 2017. Deze is u op 12 mei jongstleden toegezonden. De inhoudelijke behandeling van de Kadernota in de raad is op 16 juni 2016.

Visie op bestuur en organisatie

Aan de hand van de uitvoeringsagenda werken we stap voor stap verder aan realisering van De visie op bestuur en organisatie. Met de bezuinigingen op de personeels- en

organisatiekosten liggen we op koers. Andere ontwikkelingen zijn het afwegingskader "zelf doen, samen doen of uitbesteden" (afroeiende fase), het onderzoek naar zelf doen, samen doen of uitbesteden van de onderhoudstaken openbare ruimte en de interne pilot regie in de openbare ruimte. Hiermee zetten we de koers voort, die we twee jaar geleden hebben uitgezet. We hebben de uitkomsten van de bestuursmonitor hier nog niet bij betrokken. Over eventuele bijstelling van de uitvoeringsagenda en de financiële consequenties daarvan beslissen we nadat uw raad heeft besloten wat er met de aanbevelingen wordt gedaan.

Verhoogde asielinstroom en opvang statushouders

Eind november 2015 hebben wij besloten in te stemmen met het zogenaamde "bestuursakkoord verhoogde asielinstroom". De Regietafel Twente heeft uitgesproken dat bovenop de wettelijke taakstelling (1e half jaar 29 en 2e half jaar 33) nog een groot aantal vluchtelingen in Twente gehuisvest moet worden. Voor Haaksbergen betekent dat zo'n 30 personen extra. In totaal gaat het dus om minimaal 90 statushouders. Wij moeten dus overgaan tot versnelde huisvesting. Wij onderzoeken de verschillende mogelijkheden daartoe, waarbij Domijn onze belangrijkste partner is.

De verhoogde asielinstroom en als gevolg daarvan de versnelde huisvesting van statushouders zal de komende periode een grote invloed hebben op de verschillende beleidsterreinen, met name bij de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling. Op dit moment is nog onduidelijk hoe groot de consequenties zullen zijn, maar vast staat wel dat de asielinstroom vele beleidsvelden zal raken en gepaard gaat met extra inzet vanuit onze organisatie. Wij verwachten verder dat een deel van de statushouders een beroep op een bijstandsuitkering zal doen. Hierin zit een financieel risico voor het budget voor de Participatiewet.

Financieel kader 2016

Resultaat

Deze eerste berap sluit met een nadeel van € 11.000. Bij de begroting voor 2016 was nog uitgegaan van een positief resultaat van € 34.000. Het geprognosticeerde resultaat voor 2016 komt daarmee uit op € 23.000.

Overzicht belangrijkste ontwikkelingen eerste berap 2016

Belangrijkste ontwikkelingen 1^e berap *Bedragen x € 1.000*

Beginsaldo 2016 volgens begroting 2016	34
Nadelen	
Invullen algemene taakstelling	-200
Kosten BAG en referendum	-100
Uitvoering WWB	-807
Jeugd	-539
Participatie	-11
Reservering individueel keuze budget	-330
Totaal nadelige effecten	-1.987
Voordelen	
WMO	470
Verwachte opbrengst verkoop vastgoed	300
Verkoop aandelen Enexis	350
Verkoop gronden Wissinkbrink	185
Vrijval reserve Essent	522
Algemene uitkering	170
Totaal voordelige effecten	1.997
Saldo overige voor- en nadelen	-21
Saldo 1e berap	-11
Saldo 2016 na mutaties eerste berap	23

In de financiële tabellen op volgende pagina's zijn de getallen als volgt te interpreteren:

- Lasten: + is meer lasten (nadeel), - is minder lasten (voordeel)
- Baten: + is meer baten (voordeel), - is minder baten (nadeel)
- Saldo: + is een voordeel, - is een nadeel

Programma's

Bereikbaarheid en openbare ruimte

Mutaties 1^e berap voor dit programma

Bedragen x € 1.000

Programma/Onderwerp	Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016
Realisatie blauwe zone	23	0	-23
Verkoop snippergroen	15	87	72
Bereikbaarheid en openbare ruimte	38	87	49

Deelprogramma Bereikbaarheid

Betaald parkeren naar blauwe zone (N € 23.000)

Na opdrachtverlening in 2015 is een deel van de werkzaamheden voor het omzetten van betaald parkeren naar blauwe zone in 2016 uitgevoerd. Het voordeel in 2015 leidt hierdoor tot een nadelig effect in 2016.

Verkoop snippergroen (V € 72.000)

In 2015 hebben we € 250.000 aan inkomsten geraamd en is € 178.000 gerealiseerd. Er waren op dat moment veel koopoverkomsten getekend met een gezamenlijke waarde van € 265.000. Het verschil in opbrengst tussen de getekende koopoverkomsten en de realisatie in 2015 van € 87.000 is in 2016 alsnog gerealiseerd. Aangezien het verlies in de jaarrekening 2015 is genomen is deze € 87.000 voor 2016 een voordeel. Wel hebben we nog met € 15.000 aan extra kosten te maken, zoals kosten voor landmeten. Het netto voordeel is € 72.000.

Bestuur en dienstverlening

Mutaties 1^e berap voor dit programma

Bedragen x € 1.000

Programma/Onderwerp	Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016
Bag (college 26-1)	79	0	-79
Referendum Oekraïne	29	0	-29
Bestuur en dienstverlening	108	0	-108

Deelprogramma Bestuur

BAG (N € 79.000)

De aanpak van geconstateerde knelpunten in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) gaat gepaard met € 79.000 aan incidentele kosten.

Referendum Oekraïne (N € 29.000)

Op 6 april 2016 is een raadgevend referendum over de Wet tot goedkeuring van de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Oekraïne gehouden. De kosten van dit referendum zijn € 29.000. Dit nadeel wordt gecompenseerd door de rijksbijdrage, die onder algemene dekking is meegenomen.

Cultuur en ontspanning

Mutaties 1^e berap voor dit programma

Bedragen x € 1.000

Programma/Onderwerp	Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016
project Actief Betrokken Club	35	35	0
Cultuur en ontspanning	35	35	0

Deelprogramma Sport algemeen

Actief Betrokken Club (per saldo neutraal)

De looptijd van het project Actief Betrokken Club in Haaksbergen is met een jaar tot en met 31 december 2016 verlengd. De met dit project gepaard gaande middelen (Provinciale subsidie van € 35.000) dienen zowel als baat en als last te worden opgenomen in de begroting.

Economische ontwikkeling

Mutaties 1^e berap voor dit programma

Bedragen x € 1.000

Programma/Onderwerp	Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016
Bi-zone 't Varck-Brummelo	100	100	0
Economische ontwikkeling	100	100	0

Deelprogramma Economische ontwikkeling

BIZ heffing (per saldo neutraal)

Eind 2015 is de stemming voor een bedrijveninvesteringzone op industrieterrein 't Varck-Brummelo positief afgesloten. De gemeente int de heffing van de Biz-bijdrage, die we ramen op € 100.000, en keert deze uit aan het ondernemersfonds.

Acquisitieteam

Vanuit de regio Twente is een acquisitieteam samengesteld met als opdracht en doel nieuwe bedrijven te trekken naar Twente. De kosten van dit project worden door de 14 Twentse gemeenten gedragen en bedragen € 0,50 per inwoner. De bijdrage vanuit alle 14 Twentse gemeenten is voor 2016 toegezegd met de opdracht de financiering vanaf 2017 te zoeken doorerschikking van bestaande middelen.

Jong talent binden

Vanuit de tafel van Twente werkt de gemeente Haaksbergen samen met lokale bedrijven om afgestudeerden te binden aan de eigen regio. Jong talent blijft zo mogelijk behouden voor de regio. Bedrijven hebben aangegeven ontwikkelvraagstukken te hebben en hebben niet de capaciteit om deze verder uit te werken. Voor bedrijven een mooie manier om kennis te maken met nieuw talent en dit in te zetten voor de specifieke projecten.

Groene Cirkels

Gedeputeerde Staten van Overijssel hebben besloten te willen verkennen of er rondom Unipro en Stepelerveld het concept Groene Cirkels toegepast kan worden. Groene Cirkels is in Zuid-Holland een beproefd concept, dat vanuit een economisch initiatief, een economische drager op een innovatieve manier samenwerking tot stand brengt tussen partijen met een sterke drive om duurzaam te werken. In Haaksbergen is Unipro de initiatiefnemer voor de duurzame ontwikkeling van het bedrijf op bedrijventerrein Stepelerveld. Provincie en gemeente Haaksbergen sluiten daarop aan. De ambitie is om Groene Cirkels ook in

Haaksbergen als een magneet te laten werken en ook andere initiatieven aan te laten sluiten en een plek te geven in Stepelerveld.

Deelprogramma Detailhandel

Retaildeal

In 2015 heeft de gemeente Haaksbergen de Retaildeal van minister Kamp ondertekend. Door de Retaildeal krijgen winkeliers, verhuurders van panden, ondernemers, verenigingen en de gemeente drie jaar lang advies, ondersteuning en een kennisnetwerk aangeboden. In 2016 heeft de gemeente Haaksbergen de gesprekken opgestart met de provincie voor ondersteuning ook in financiële zin. De gemeente neemt deel aan de stuur- en werkgroep van het project "de Nieuwe Winkelstraat" als onderdeel van de retaildeal. Dit project moet leiden tot minder leegstand, een professionelere centrumorganisatie en meer samenwerking.

Deelprogramma Toerisme en recreatie

Twents Bureau voor Toerisme

Het Twents Bureau voor Toerisme is eind 2015 failliet verklaard, inmiddels is er een akkoord bereikt tussen de curator en de Regio Twente. Per 1 januari 2016 is de backoffice van de marketing van de vrijetijdseconomie in Twente georganiseerd in samenwerking met MarketingOost. De andere toeristische gebieden / merken in Overijssel, zoals Salland en Vechtdal zijn al jaren onderdeel van MarketingOost. De samenwerking met MarketingOost betekent voor Twente aanhaken op provinciaal niveau voor wat betreft de backoffice op het gebied van onder andere onderzoek, kennisoverdracht, online portal, financiële administratie, provinciaal en landelijk netwerk. Het toeristische merk Twente blijven we laden vanuit en door Twente zelf. Hiervoor wordt het platform 'Gastvrij Twente' opgericht, waarin Twentse ondernemers vertegenwoordigd zijn. De ondernemers zijn in de 'lead' voor de marketing waardoor er een goede lokale binding en verankering tot stand komt. De financiële afwikkeling is hiermee afgerond. Er resteert een bedrag waarmee de promotie en marketing in 2016 weer opgepakt kan worden zonder extra gemeentelijke bijdrage.

Integrale veiligheid

Mutaties 1^e berap voor dit programma

Bedragen x € 1.000

Programma/Onderwerp	Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016
afhandeling monstertruckdrama	-50	0	50
Integrale veiligheid	-50	0	50

Deelprogramma Veiligheid

Monstertruckdrama (V € 50.000)

Er zijn in 2016 nog geen uitgaven voor de nazorg en overige kosten monstertruckdrama geweest. Wij verlagen het budget van € 75.000 met € 50.000.

Traject Veiligheidsregio

Met het bestuur van de Veiligheidsregio is afgesproken dat er de komende periode een traject in gang gezet wordt met als doel de samenhang tussen het (lokale) risicobeeld en het niveau van dienstverlening waarneembaar te versterken. Het takenpakket is ook de komende periode onderwerp van studie.

Onderwijs

Geen financiële mutaties

Aansluiten/verbinden voorschoolse instellingen, basisonderwijs en gemeente

Binnen het passend onderwijs willen wij samen met de scholen en voorschoolse instellingen een zo goed mogelijke aansluiting creëren. In de daarvoor ontwikkelde maar nog niet geïmplementeerde zorgroute voorschools, staan de stappen beschreven die door een voorschoolse instelling gevolgd moeten worden indien er zorg (zowel onderwijskundig als jeugdzorg) geconstateerd is.

Het gezamenlijke uitgangspunt voor zowel de gemeente als de voorschoolse voorzieningen is dat voor alle jonge kinderen een plek gecreëerd moet worden waar de ontwikkeling optimaal gestimuleerd wordt. Binnen het daartoe ingerichte Voorschools overlegteam (VOT) worden de kinderen die zorg nodig hebben besproken.

De komende periode zal ingezet worden op het verder versterken van de verbinding tussen voorschoolse voorzieningen, basisonderwijs en gemeente, de zogeheten 1-zorgroute.

Minderjarige vluchtelingen/statuten

Indien zich in onze gemeente statushouders met minderjarige kinderen vestigen, dan is het aannemelijk dat deze kinderen (tijdelijk) onderwijs in aangrenzende gemeenten ontvangen. De hiermee gemoeide kosten van leerlingenvervoer komen voor rekening van de gemeente.

Sociaal domein

Mutaties 1^e berap voor dit programma

Bedragen x € 1.000

Programma/Onderwerp	Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016
Individuele voorzieningen Natura Jeugd	750	0	-750
PGB Jeugd	-190	0	190
Totaal Jeugd	560	0	-560
Uitbreiding maatschappelijk werk	32	0	-32
Maatschappelijke begeleiding statushouders	18	18	0
Doorwerkende effecten Wmo uit rek. 2015	-523	0	523
Totaal Wmo:	-473	18	491
Uitvoeringskosten tot 1 oktober 2016	110	0	-110
Externe kosten afdeling Sociale Zaken	480	0	-480
Uitvoeringskosten 1 oktober tot 31 december 2016	162	0	-162
Frictiekosten businesscase	55	0	-55
Besluit bijstandsverlening zelfstandigen	-245	-220	25
Verhogen re-integratiebudget	70	0	-70
Totaal Participatie	632	-220	-852
Sociaal Domein	719	-202	-921

Wmo en Jeugd

Inzetten op (voorliggende) algemene voorzieningen (transformatie) (per saldo neutraal)

In de Kadernota 2017 stellen we voor om vanaf 2017 een structureel bedrag van € 372.000 beschikbaar te stellen voor de transformatie, waarbij we meer inzetten op algemene in plaats van individuele- of maatwerkvoorzieningen. In 2016 willen we al met een aantal gerichte activiteiten beginnen, waar we vooral inzetten op maatregelen die gericht zijn op het versterken van eigen kracht / burgerkracht en het adequaat signaleren en toeleiden naar zorg. Daarnaast willen wij op innovatieve manieren (voorliggend) ondersteuning organiseren.

Wij denken hierbij onder meer aan de volgende activiteiten:

- Sterke(re) verbinding voorschoolse instellingen, basisonderwijs, gemeente;
- Programma's voor de ondersteuning van kinderen in echtscheidingssituaties;
- Thuisbegeleiding en thuisadministratie;
- Voorliggende voorzieningen als scootmobiel-/rolstoelpool.

De kosten van deze maatregelen bedragen in 2016 in totaal € 65.000 en worden in 2016 gedekt door inzet van de stelposten innovatie Wmo (€ 25.000) en innovatie Jeugd (€ 40.000). De stelposten zijn opgenomen in de paragraaf Taakstellingen en Reserveringen in de begroting 2016 (zie p. 142). Hier is ook aangegeven dat we uw raad in de bestuursrapportages informeren over de inzet van deze stelposten.

Deelprogramma Jeugd

Individuele voorzieningen Natura Jeugd (N € 750.000)

Wij verwachten in 2016 ongeveer dezelfde totale kosten voor voorzieningen natura jeugd als in 2015. In de begroting 2016 hebben wij een bedrag van afgerond € 2,4 miljoen voor zorg in natura (ZIN) jeugd opgenomen. In de Jaarrekening 2015 bleek echter een bedrag van afgerond € 3,2 miljoen benodigd. Per saldo een verschil van € 750.000. Wij stellen daarom voor een bedrag van € 750.000 bij te ramen voor zorg in natura jeugd 2016.

PGB Jeugd (V € 190.000)

Wij verwachten dat wij in 2016 ongeveer hetzelfde bedrag als in 2015 moeten besteden aan het persoonsgebonden budget (PGB) jeugd. De bedragen van de eerste 4 perioden van 2016, die wij inmiddels aan de Sociale Verzekeringsbank hebben overgemaakt, bevestigen ons hierin. In de jaarrekening 2015 bedraagt het resultaat voor het PGB jeugd € 190.000 positief. Wij stellen daarom voor een bedrag van € 190.000 af te ramen voor PGB jeugd.

Deelprogramma WMO

Uitbreiding maatschappelijk werk (N € 32.000)

De aanvragen voor maatschappelijk werk lopen op. Vanaf 1 juni 2016 breiden wij het maatschappelijk werk, om wachtlijsten te voorkomen, structureel uit.

Maatschappelijke begeleiding statushouders (per saldo neutraal)

De maatschappelijke begeleiding van statushouders wordt geleverd door Wijkkracht. Met deze organisatie hebben wij afspraken gemaakt over zowel het grotere aantal als de intensivering van de maatschappelijke begeleiding. Hiervoor hebben zij € 18.000 extra ontvangen t.o.v. 2015. Wij verwachten dat de extra kosten die dit met zich mee brengt betaald kunnen worden uit de Rijksvergoeding die is verhoogd van € 1.000,00 naar € 2.370,00 per vluchteling. De participatieverklaring, onderdeel van het "Bestuursakkoord verhoogde asielinstroom" wordt een verplicht onderdeel van de inburgering. Over de uitvoering hiervan maken wij nadere afspraken met onze partners.

Structureel doorwerkende effecten jaarrekening 2015 (V € 523.000)

De rekening 2015 liet voor de Wmo ten opzichte van de ramingen een voordeel zien. Op een aantal onderdelen blijkt dit voordeel van structurele aard. Het onderliggende beleid blijft in de voorliggende gevallen ongewijzigd. Voor de begroting 2016 levert dit een voordeel op van € 523.000. Het betreft diverse posten waaronder huishoudelijke ondersteuning, woon- en vervoersvoorzieningen.

Op 18 mei 2016 heeft de Centrale Raad van Beroep uitspraak gedaan over de Wmo huishoudelijke ondersteuning. Deze uitspraak kan consequenties hebben voor de uitvoering van de huishoudelijke ondersteuning en daarmee ook financiële gevolgen hebben. De

mogelijke gevolgen worden nu regionaal in beeld gebracht, mede vanwege de regionale aanbesteding van de huishoudelijke ondersteuning. Wij verwerken de eventuele financiële gevolgen in de 2^e Berap 2016.

Inzet stelpost cliëntondersteuning

De stelpost cliëntondersteuning ad € 155.000 wordt in 2016 ingezet ter dekking van de kosten van een medewerker cliëntondersteuning en twee Wmo-consulenten.

Visie op vervoer

In regionaal verband werken wij mee aan de uitwerking van de visie op vervoer. Momenteel zijn we bezig met de voorbereidingen voor de aanbesteding van alle geïndiceerde vervoersvoorzieningen (maatwerkvoorzieningen). Daarnaast maken wij een plan van aanpak voor een lokale vrijwillige vervoersdienst voorliggend op een maatwerkvoorziening.

Maatschappelijke ondersteuning op maat

Wij hebben signalen ontvangen van inwoners dat zij geconfronteerd worden met een soms buitensporige stijging van de eigen bijdrage voor begeleiding (Ondersteuning Zelfstandig Leven en Ondersteuning Maatschappelijke Deelname en kortdurend verblijf). Wij brengen in een regionale werkgroep de (on)mogelijkheden op het gebied van beïnvloeding van eigen bijdragen in de Wmo in beeld, en de effecten van deze beïnvloeding en nemen vervolgens een besluit voor Haaksbergen.

Deelprogramma Participatie

Uitvoeringskosten tot 1 oktober 2016 (N € 110.000)

Vanaf 1 januari 2016 worden de aanvragen voor levensonderhoud en bijzondere bijstand uitgevoerd door de afdeling Sociale Zaken van de gemeente Hengelo. Het tarief voor een aanvraag levensonderhoud en bijzonder bijstand bedraagt € 318,25 per uitkering per maand. De uitvoeringskosten zijn geraamd op € 110.000.

Externe kosten afdeling Sociale Zaken (N € 480.000)

Op 31 december 2015 zijn 230 dossiers hersteld en op 29 april 2016 zijn de resterende 220 dossiers hersteld. Het onderzoek naar rechtmatigheid van de uitkeringen is hiermee afgerond.

In 2016 bedragen de kosten van de herstelactie rechtmatigheid eenmalig € 110.000.

In de 'Businesscase Sociale Zaken' is aangegeven dat de dossiers uiterlijk op 1 oktober 2016 worden overgedragen aan de uitvoeringsorganisatie Hengelo-Borne en tot die tijd beheert moeten worden. De kosten voor het bestandsbeheer, tot voornoemde datum, is geraamd op € 370.000.

Uitvoeringskosten van 1 oktober tot 31 december 2016 (N € 162.000)

Voor de uitvoeringskosten in het kader van de uitvoeringsorganisatie Hengelo-Borne van 1 oktober 2016 tot en met 31 december 2016 houden we rekening met een bedrag van € 162.000.

Frichtiekosten businesscase (N € 55.000)

In de 'Businesscase Toetreden Sociale Zaken Haaksbergen GR Borne-Haaksbergen' is sprake van eenmalige frichtiekosten van € 55.000. Het betreft € 23.000 voor reiskosten en € 32.000 compensatie voor verlof voor de medewerkers die overgaan naar de uitvoeringsorganisatie conform de Businesscase.

Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (V € 25.000)

Naar aanleiding van de jaarrekening 2015 zijn we alle posten met betrekking tot Bbz opnieuw aan het beoordelen. Wij vermoeden dat dit onderzoek een voordeel op zal leveren, op dit moment schatten wij dat voordeel in op minimaal € 25.000.

Verhogen re-integratiebudget (N € 70.000)

In de decembercirculaire 2015 is het "re-integratiebudget 2016" voor de uitvoering van de Participatiewet definitief vastgesteld op € 360.040. In onze programmabegroting 2016 waren we nog uitgegaan van een budget van € 290.291. We willen het beschikbare budget voor re-integratie in lijn brengen met de inkomsten, zodat we € 70.000 bijramen voor re-integratie. Nu de samenwerking met de GR Hengelo/Borne nagenoeg een feit is, willen we daarmee extra investeren in uitstroombesluit. Daarmee kunnen we extra mensen op re-integratietrajecten plaatsen.

Hameland / sociale werkvoorziening

In 2016 wordt de ontmanteling van Hameland in fasen uitgevoerd. De raad wordt regelmatig separaat over de ontwikkelingen geïnformeerd. Intussen is ook het vastgoed van Hameland opnieuw gewaardeerd. De effecten van deze herwaardering zijn al meegenomen in de jaarrekening 2015.

Stelpost nieuw beleid WSW

De stelpost nieuw beleid WSW door ontmanteling Hameland van € 100.000 wordt voor € 45.000 ingezet ter dekking van inhuur personeel.

Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

Mutaties 1^e berap voor dit programma

Bedragen x € 1.000

Programma/Onderwerp	Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016
Vastgoed	0	300	300
Grondexploitatie	0	185	185
Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	0	485	485

Deelprogramma Ruimtelijke ontwikkeling

Verwachte opbrengst verkoop vastgoed (V € 300.000)

We rekenen nog dit jaar op een verwachte opbrengst door verkoop van vastgoed van € 300.000.

Bouwgrondexploitatie (V € 185.000)

De verwachting is dat dit jaar een groot deel van de gronden aan de Wissinkbrink verkocht gaat worden aan de provincie. In de Kadernota 2017 hebben we al rekening gehouden met het rentevoordeel. In 2016 verwachten we door de verkoop een extra opbrengst te behalen van € 185.000.

Scan leefbaarheid wijken rond 't Varck

Het uitgangspunt is dat de bedrijven op het bedrijventerrein en de bewoners van de aangrenzende woonwijken als goede burens naast elkaar moet kunnen functioneren. De doelstelling van de scan is om de leefbaarheid in de wijken grenzend aan bedrijventerrein 't Varck te verhogen. De scan moet inzicht geven in de milieukwaliteit zoals die door de bewoners wordt beleefd en biedt mogelijke oplossingsrichtingen die de leefbaarheid in zijn algemeenheid verhogen. In dit proces neemt de inbreng van de bewoners en de bedrijven een centrale plek in.

Algemene dekkingsmiddelen

Mutaties 1^e berap voor dit programma

Bedragen x € 1.000

Programma/Onderwerp	Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016
Personeelskosten (CAO)	85	0	-85
Juridische kosten	40	0	-40
Verkoop aandelen Enexis	0	350	350
Vrijval reserve essentgelden	0	522	522
Individueel keuze budget	330	0	-330
Actualisatie kapitaallasten	-21	0	21
Onderzoekskosten organisatieontwikkeling	130	0	-130
Actualisatie nieuw beleid en taakstellingen	0	-20	-20
Opbrengst verkoop materieel	0	27	27
Nog te realiseren taakstelling subsidies rek. 2015	0	50	50
Algemene uitkering gemeentefonds	0	170	170
Actualisatie belastingen (deb., woonfor., toer.)	18	-8	-26
Extra dividend	0	50	50
Vervallen algemene taakstelling	200	0	-200
Vrijval stelpost inflatie 2016	-75	0	75
Algemene dekkingsmiddelen	707	1.141	434

Personeelskosten (CAO) (N € 85.000)

Begin 2016 is een principeakkoord over de Cao Gemeenten bereikt. Het akkoord is een kortdurende cao met procesafspraken en een loonafpraak. De cao loopt van 1 januari 2016 tot 1 mei 2017. Per 1 januari 2016 stijgen de salarissen met 3%, en per 1 januari 2017 met 0,4%. Dit is inclusief de uitvoering van de eerder gemaakte afspraken in het pensioenakkoord van 2014 en het loonruimteakkoord van 2015. In deze akkoorden staan afspraken over besparingen op de pensioenregeling en over loonstijgingen van respectievelijk 0,74% en 1,4%, samen 2,14%. De aanvullende loonafpraak is voor 2016 0,86% en voor 2017 0,4%.

Met deze salarisverhoging is de incidentele uitkering van 0,74% in 2016 structureel gemaakt. Deze incidentele uitkering komt dus niet meer apart ter uitbetaling. In de begroting 2016 is hiervan al 2,14% meegenomen. Per saldo is het effect voor 2016 € 85.000.

Juridische kosten (N € 40.000)

Eind 2015 zijn de juridische kosten inzake personele aangelegenheden sterk toegenomen. Deze tendens willen we doorbreken door arbeidsconflicten meer in overleg en minder via de juridische benadering te beslechten. Ingezette trajecten zullen toch onvermijdelijk nog kosten met zich meebrengen. Deze ramen we nu op € 40.000.

Verkoop aandelen Enexis (V € 350.000)

We verwachten dit jaar € 350.000 te ontvangen in verband met de verkoop van een deel van onze aandelen Enexis. De prijs per aandeel staat redelijk vast. Niet bekend is welk deel van onze aandelen wordt aangekocht: dit is op basis van onze inschatting. In de loop van het jaar wordt duidelijk hoeveel aandelen Enexis exact inkoop en tegen exact welke prijs. De prijs wordt bepaald door een onafhankelijke accountant.

Vrijval reserve Essentgelden (V € 522.000)

Voor de dekking van de kosten van de aansluiting van de Kolenbranderweg op de nieuwe N18, geraamd op in totaal € 3,647 mln., wordt als dekking onder meer uitgegaan van een bijdrage van € 0,5 mln. uit de reserve Essentgelden.

Het oude BBV ging principieel nog uit van het ineens in de exploitatie nemen van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Wel bleef de mogelijkheid om af te schrijven. In ons geval is dat met de inzet van het restantkrediet voor de Noordsingel deels ook gebeurd met de aansluiting van de Kolenbranderweg op de N18. De vernieuwing van het BBV schrijft vanuit het oogpunt van verbetering van vergelijkbaarheid nu voor dat ook investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut vanaf 1 januari 2017 worden geactiveerd.

We mogen bijdragen van derden nog steeds in mindering brengen op de investering voor we die gaan afschrijven. Dat geldt niet voor de bijdrage uit de reserve. Dat betekent dat we de € 0,5 mln. die gedekt zou worden uit de reserve Essentgelden, op grond van het vernieuwde BBV moeten afschrijven. Volgens onze financiële verordening is de afschrijvingstermijn 25 jaar, vanaf 2019 moeten we dan rekening houden met een structurele afschrijvingslast van € 20.000. Het oorspronkelijke raadsbesluit, waarbij de oorspronkelijke investering van € 3 mln. volledig en ineens kon worden gedekt uit bijdragen van derden én de inzet van de reserve is daarmee niet langer houdbaar.

Dekking uit de reserve Essentgelden betekent dat we de afschrijving (en rente) gedurende 25 jaar dekken uit deze reserve. Omdat we volgens de nota reserves en voorzieningen het aantal reserves juist willen beperken (niet teveel "potjes") stellen wij voor de reserve Essentgelden vrij te laten vallen in het resultaat. Bijkomend argument is dat bij een gekoppelde bestemmingsreserve de kapitaallasten van de investering niet structureel zijn opgenomen in de begroting. Wij hebben nu van alle investeringen de kapitaallasten structureel in onze begroting opgenomen. Dat is vanuit het financieel herstelplan een belangrijke duurzame financiële pijler onder onze begroting. Bij het inzetten van een gekoppelde bestemmingsreserve is er na afloop van de afschrijvingstermijn geen structurele ruimte in de begroting beschikbaar om de investering (geheel of gedeeltelijk) te vervangen of de levensduur verlengen.

Individueel keuze budget (N € 330.000)

Medewerkers krijgen een eigen budget dat ze naar eigen inzicht mogen besteden. De wetswijzigingen gaan in per 1 januari 2017. Dit brengt onder meer met zich mee dat medewerkers in principe begin januari 2017 het dan opgebouwde vakantiegeld over de maanden mei – december 2016 kunnen laten uitbetalen. Omdat het in de begroting 2016 beschikbare budget met uitbetaling van het vakantiegeld in mei 2016 ingezet is, vereist dit eenmalig een technisch-boekhoudkundige aanpassing. We nemen daarvoor in 2016 een verplichting van € 330.000 op.

Actualisatie kapitaallasten (V € 21.000)

Een aantal geplande investeringen worden iets later uitgevoerd dan gepland. Daarom wordt er ook iets later afgeschreven. Dit levert een eenmalig voordeel op van € 21.000. Dit voordeel wordt ook wel onderuitputting genoemd.

Organisatieontwikkeling (N € 130.000)

In het kader van de Visie op bestuur en organisatie worden er kosten gemaakt, zoals bijvoorbeeld kosten voor onderzoek naar de buitendienst Beheer en onderhoud (BOR).

Actualisatie nieuw beleid en taakstellingen (N € 20.000)

Vanuit de begroting 2016 resteert nog een restantpost van € 20.000. Het is een verzameling van afrondingsverschillen, correcties en kleinere niet gerealiseerde of gecorrigeerde taakstellingen. Deze worden afgevoerd.

Opbrengst verkoop materieel (V € 27.000)

Met de verkoop en inruil van overtollig materieel wordt een opbrengst van € 27.000 verwacht.

Nog te realiseren taakstelling subsidies rek. 2015 (V € 50.000)

In de toelichting op de jaarrekening 2015 (p. 98) hebben we over het achterblijven van de verwachte opbrengst uit het binnenhalen van extra subsidies aangegeven dat over de hele begroting er flink meer subsidies zijn binnen gehaald. Enkelen zitten in de einddeclaratiefase. Daarbij is ook gesteld dat pas het werkelijke resultaat duidelijk wordt als de subsidies definitief worden afgerekend. We verwachten dat dit jaar in ieder geval een extra bedrag van € 50.000 oplevert. Hiermee hebben we in de begroting 2016 geen rekening gehouden.

Algemene uitkering gemeentefonds (V € 170.000)

Mutaties betreffen met name de maatstaven bijstandsontvangers en lage inkomens en de Rijksbijdrage participatie. Het aantal personen in de bijstand en het aantal huishoudens met een laag inkomen is toegenomen. Daarom ontvangen we een hogere algemene uitkering.

Belastingen/rechten (N € 26.000)

Op het product belastingen/ rechten is per saldo een nadeel ontstaan van € 26.000.

Mutaties belastingen	
Oninbare debiteuren vorderingen	-18
Forensenbelasting	38
Toeristenbelasting	-63
Onroerende zaakbelasting (OZB)	17
Totaal nadelige effecten	-26

- Het percentage belastingdebiteuren dat oninbaar moet worden verklaard dient iets naar boven te worden bijgesteld. Het percentage oninbaarheid is na deze verhoging 0,45%. Gemiddeld ligt dit percentage bij gemeenten op 0,6%. Het gaat hier voornamelijk om faillissementen, mensen in de schuldhulpverlening en mensen die vertrokken zijn met onbekende bestemming.
- Een aantal stacaravans valt niet meer onder de toeristenbelasting, maar onder de forensenbelasting. Daarom stijgt de opbrengst van de forensenbelasting en daalt de opbrengst van de toeristenbelasting. Tevens is het totaal aantal overnachtingen lager geworden.
- De OZB inkomsten zijn 17.000 hoger dan geraamd. De reden is areaaluitbreiding vanwege nieuwbouw.

Extra dividend (V € 50.000)

We ontvangen ongeveer € 50.000 meer aan dividenden dan was begroot. Het betreft de BNG (€ 15.000) en Vitens (€ 35.000). Het voordeel is incidenteel want het is een éénmalige verhoging.

Vervallen algemene taakstelling 2016 (N € 200.000)

In de begroting 2016 hebben we nog een algemene taakstelling moeten opnemen. Door de laatste mutaties in vooral de algemene uitkering konden we onvoldoende inschatten hoe en waar we deze extra taakstelling konden laten landen. In deze bestuursrapportage hebben we voldoende ruimte gevonden op alle programma's om de taakstelling in te vullen, zonder daarbij te veel afbreuk te doen aan de ontwikkeling van de algemene reserve en het begrotingsaldo.

Vrijval stelpost inflatie 2016 (V € 75.000)

In de begroting 2016 hebben we nog een stelpost van € 75.000 opgenomen voor stijgende kosten door inflatie. De ontwikkelingen voor de eerste bestuursrapportage, zoals we die nu in beeld hebben, geven aan dat deze stelpost dit jaar niet ingezet wordt. We stellen daarom voor deze stelpost structureel te laten vrijvallen.

Vernieuwing BBV

In 2016 werken we aan de implementatie van het Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV (staatsblad 17 maart 2016, nr. 2016, 101). Na de wijzigingswet volgden de ministeriële regelingen, waarin beleidsindicatoren (1 april 2016) en nieuwe taakvelden en kostencategorieën (25 april 2016) zijn bepaald. Nu deze informatie definitief is kunnen we aan de slag. In de begroting 2017 moet de vernieuwing zijn verwerkt. De wijzigingen zijn de volgende:

- Uniforme indeling in taakvelden: alle gemeenten vergelijkbaar door uniforme indeling
- Uniforme set van beleidsindicatoren: dezelfde beleidseffecten op dezelfde wijze meetbaar.
- Uniforme basis set van financiële kengetallen: al gerealiseerd in P&C-cyclus
- Verbeterde informatie over Verbonden Partijen: beter sturen en zicht op risico's
- Vernieuwing van de accountantscontrole: vanaf 2018 college rechtmatigheidsgoedkeuring
- Inzicht in de overheadkosten: overhead als apart taakveld; geen doorbelasting programma's
- Aanpassingen van het stelsel baten en lasten: diverse aanpassingen m.b.t. investeren

Daarnaast geldt met ingang van 1-1-2016 de verplichte vennootschapsbelasting. Over toekomstige grondexploitatiewinsten gaan wij mogelijk Vpb betalen. Dit verlaagt het mogelijke voordeel voor de gemeente in de komende jaren. Omdat wij geen grondexploitatiewinsten begroten, betekent dit geen nadeel t.o.v. de begroting.

Restant kredietenlijst

Het volgende overzicht geeft de status van de kredieten per 30-4-2016 weer. Kredieten, die al wel gevoteerd zijn door de raad, maar waarvan het jaar waarin de uitvoering wordt gestart na 2016 ligt, zijn niet opgenomen. Deze investeringen zijn opgenomen in de Begroting 2016 en meerjarenperspectief 2017-2019.

Kredietnr.	Jaar aanvraag	Omschrijving krediet	Restant krediet 31-12-2015	In begroting 2016 verstrekt krediet	Wijzigingen 1e berap	Uitgaven in 2016	Restant krediet 30-04-2016	Vervaldatum *	Opmerking
71040571	2008	Vervanging leidingen/riolering	149	0		-5	144	31-12-2017	
71000025	2010	Verv./renovatie en uitbr. openb.verlichting 2010	26	0		0	26	31-12-2016	
71000047	2012	Aansluiting Kolenbrandweg op N18	0	2.478		-31	2.447	31-12-2018	In 2012 door raad gevoteerd
71000066	2011	Aanleg transportriool naar waterzuivering	175	0		0	175	31-12-2016	
71000067	2011	Aanleg ringleiding Noordsingel	68	0		0	68	31-12-2016	
71000068	2011	Vervanging persleiding Buurse	92	0		0	92	31-12-2017	
71000082	2013	Restauratie gemeentetoren	10	0		-2	8	31-12-2016	
71000085	2013	Vervanging M-W-G-T lijst (2013)	105	0	-50	-9	46	31-12-2016	50k naar krediet 71000171
71000088	2014	Investerings N18	58	0		-22	36	31-12-2016	
71000089	2014	Gebiedsontwikkeling centrum	485	0		0	485	31-12-2016	
71000090	2014	Speelvoorzieningen	94	0		-15	79	31-12-2016	
71000091	2014	Renovatie sportvelden De Greune	50	0		0	50	31-12-2016	
71000095	2014	Brandveiligheid sporthal de Bouwmeester	200	0		0	200	31-12-2016	
71000099	2014	Groenbeheerplan (revitalisering)	15	0		-15	0	31-12-2016	
71000100	2014	Begraafplaats Enschesestr. planvorming	15	0		0	15	31-12-2016	
71000104	2014	Renovatie Dorp warmte-luchtbehandelingssystemen	57	0		0	57	31-12-2016	
71000105	2014	Renovatie Dorp beveiligingssystemen	15	0		0	15	31-12-2016	
71000112	2015	Herschikking schoollocaties	233	0		-14	219	31-12-2016	
71000113	2015	Vervanging hard- en software 2015	47	0		-47	0	31-12-2016	
71000116	2015	Omvormen Plantsoenen 2015	106	0		-15	91	31-12-2017	
71000118	2015	Extreme buien 2015-2017	900	500		-11	1.389	31-12-2018	In 2016 en 2017 wordt dit krediet met 500k verhoogd;
71000119	2015	Vervanging W-G-T lijst 2015	60	0		0	60	31-12-2016	
71000162	2015	Huisvesting Noaberpoort (Gemeentehuis)	340	0		-207	133	31-12-2016	
71000166	2016	Vervanging hard- en software 2016	0	330	181	-48	463	31-12-2017	Oorspronkelijk krediet is 330k. Dit krediet wordt met 181k verhoogd. (zie onderstaande toelichting)
71000167	2016	Wegenbeheerplan 2016	0	240		0	240	31-12-2017	
71000168	2016	Materieel (BOR materieel-beheerplan) 2016	0	173		0	173	31-12-2017	
71000169	2016	Scotmobielen en rolstoelen 2016	0	50		0	50	31-12-2017	
71000170	2016	Vervanging leidingen 2016	0	345		0	345	31-12-2017	
71000171	2016	Haakarmsysteem BIGAB compleet	0	0	50	-50	0	31-12-2016	onttrekking uit krediet 71000085
geen	2016	Overige vervangingsinvesteringen	0	250	-250	0	0	31-12-2016	Is ingezet ter dekking van krediet 71000166. Op basis van een afschrijvings termijn van 5 jaar is er 122k beschikbaar
		Totaal	3.300	4.366	-69	-491	7.106		

Verhoging krediet vervanging hard- en software 2016 (kredietnummer 71000166)

Begin 2016 is een inventarisatie gemaakt van de stand van zaken bij ICT. Hieruit is gebleken dat de hardware en programmatuur dusdanig verouderd is dat uitstel van vervanging leidt tot onacceptabele risico's voor de continuïteit van de dienstverlening en bedrijfsvoering en mede tot inefficiëntie leidt. Hierop is het ICT Projectenplan 2016 opgesteld met een investeringsvolume voor 2016 van € 511.000. In de programma begroting 2016 is voor 2016 een krediet voor de vervanging van hard- en software beschikbaar van € 330.000. Om uitvoering te geven aan het ICT Projectenplan 2016 is dus € 181.000 extra benodigd. Van de € 181.000 extra kredietruimte is € 122.000 beschikbaar uit de nog niet ingevulde vrije investeringsruimte. Voor het restant van € 59.000 wordt de kredietruimte verhoogd. De kapitaallasten hiervan, zijnde € 12.700, kunnen worden gedekt binnen de reguliere budgetten van I&A.